

2.8. Päevakäsitse

Tegevus 1: Tõmba maha rindlause sidesõnad.

ja kes kelle et ehk missugune kellega milleni aga sest keda kelle kuid milline kuigi
ning ehkki miiks või kuidas millal kus ega vaid kellesse ent otsekui kust kellele

Ülejäänud sidendeid kasutatakse

Tegevus 2: Ühenda pealause, sidend ja kõrvallause, nii et saad loogilise põimlause.

Hirnutab üksnes mõte,

et

on geneetika areng tervishoiu
tulevikule väga oluline.

Olen hästi õnnelik,

kuidas

turneb meie alevis vist
iga inimene.

Tädi Ilme maskeerus maskiballil karuks,

miks

välimuselt meenutab ta pigem
vihmaussi.

Professor põhjendas kuulajatele,

sest

ta läheb langevarjuga hüppama.

Nägin eile pealt,

keda

naabrimees oma naisele
abieluettepaneku tegi.

Mu vastas istub mees,

kuigi

mu õde lõpetas Prantsusmaal
üliskooli ja tuleb tagasi Eestisse.

Tegevus 3: Lisa puuduvad komad, tõmba kõrvallausele joon alla ja tee põimlausete kohta skeemid.

Esimesel hetkel tundis ta vaid hirmu mis pani ta liikmed värisema.

Mees surus vastu luuki mis viis vesikikotta ja kuulatas seejärel teraselt.

See on kustumatu iha mis ei anna õõi ega päeval rahu.

Kui armastaks ei siis nii teeks...

Ei olnud aga jällegi sõnu et väljendada oma armastavat iha mis täitis kogu ta olemust.

Kui nad väravasse jõudsid löi taevas juba hommikus koitma.

Friedebert Tuglas, „Suveõõ armastus”

Tegevus 4: Lõpeta laused, lisades pea- või kõrvallause, ning pane komad.

Laulmine polegi nii kerge

Kuigi ma poes ei käinud

Et maitsvat kohvi valmistada

Kui jagati aabitsaid

Kaotasin kella

Kes hääletasid poolt

Otsustasime puhata

Tegevus 5: Jätka lauset nii, et saaksid kord liit-, kord lihtlause. Tõmba öeldistele joon alla ja pane koma, kus vaja.

Poiss on vait nagu

Poiss on vait nagu

Ilm pole nü soe kui

Ilm pole nii soe kui

Mees kadus nagu

Mees kadus nagu

Vihma sadas justkui

Vihma sadas justkui

Lõpeta reegel.

Kui, justkui ja nagu ette pannakse koma, kui

Tegevus 6: Koosta skeemile vastavad laused, kasutades alljärgnevaid sõnu.

kui, sadama, lugema

Kui

pabistama, sest, lähinema

.....sest

raamatuid, mis, lebama, olema

.....mis

kuna, hiltinema, jääma

Kuna

uurima, millal, väljuma

.....millal